

גיליון 33 | פרשת משפטים תש"פ | בימי שישי ושבת חוזרים: מדרש עז"ב - עד דף עט ע"ב
 בימים אלו משננים שוב את הדפים החודשיים: מדרש עז"ב - עד דף עט ע"ב, לקראת הבחינה ביום ראשון הבא: ע"ב

להנימא ברמיזא
 רמזים, צינים ופירושים, המעטרים את הלימוד השבועי

"נטמא בשר וחלב קיים, אינו זורק את הדם" (דעיקר פסח לאכילת אדם קאת"ר. רש"י). **נטמא החלב והבשר קיים, זורק את הדם. ובמוקדשים אינו כן, אלא אף על פי שנטמא הבשר והחלב קיים, זורק את הדם."**
 הנה, מדברי גמרא אלו חזינו, שבקרבן פסח נחשב חלק ה'אכילה' לעיקר המצוה - למרות שיש בכך הנאה לגוף האדם, שהרי לכן שונה הדין בקרבן פסח משאר קרבנות שרק אם הבשר קיים זורק את הדם, כיון שעיקר המצוה הוא האכילה, ולכן אפשר לזרוק את הדם רק אם יוכלו לאכול את הבשר.
 וכ"ק מן מהרי"ד ז"ע אמר על כך, שעל פי הדברים האלה אפשר לבאר מדוע בליל הסדר מפסיקים באמצע אמירת ההלל לסעודת ליל הסדר, שזהו כדי להראות ששייך לעבוד את ה' ולהללו גם עם הגוף החומרי - ולא רק עם הנשמה החצובה מתחת כסא הכבוד, וכדוגמת מצוות קרבן פסח - שגם אותו מקיימים רק באמצעות הגוף החומרי, על ידי אכילת הקרבן, שזהו עיקר מצוותו כדמוכח מסוגיין.

"אכילה לא מעכבא"
 בספר "שיח שרפי קודש" (פרשת יתרו) מביא בשם ה"אבני נזר" זצ"ל, שמדברי הגמ' בסוגיין אפשר ללמוד, שעצם ההכנה למצוה - היא גופא נחשבת לתורה. וזה לשונו שם: "והיו נכונים ליום השלישי". מאדמו"ר מסאטשוב זצ"ל: כתיב, 'והיו נכונים ליום השלישי', ולא כתיב על מה יהיה הכנה. הכוונה, **על כי הכנה גופא היה חצי קבלת התורה, והיא גופא תורה.** וזה פירושו: 'אילו קרבנו לפני הר סיני - ולא נתן לנו את התורה, דיינו', כנ"ל. והראיה, כי אכילת פסח לא מעכב (פסחים ע"ב), ואף על פי כן אינו נאכל אלא למנויו שהיין והזמין עצמו עליו, ואכילה גופא לא מעכבא". עכ"ל.

"רב אמר מחצה על מחצה קרוב, ורב כהנא אמר מחצה על מחצה אינו קרוב". דף עט ע"א
 ה"אמרי אמת" מגור זצ"ל מביא את ענין מחצית השקל (שאנו קוראים בשבת זו - "שבת שקלים"), שהתורה הקדושה באה ללמדנו שצריך להקפיד שלכל הפחות חציו של האדם יהיה עסוק בקדושה, וכך יחשב כאילו רובו בקדושה, שהרי "מחצה על מחצה קרוב" - כדברי רב בסוגיין.
 וזה לשונו: "זה יתנו וגו' מחצית השקל" וגו'. וברש"י: 'הראה לו כמין מטבע של אש'. 'מטבע' הוא חול, ו'אש' הוא רמז לקודש, דכתיב 'פן תקדש', ואיתא 'פן תוקד אש'. וצריכים להשיג, שלכל הפחות יהיה חצי בקדושה, ולא יהיה הרוב בדברים מכווערים. איתא ברבינו בחיי שכאשר צוה יצחק ליעקב בצאתו: 'קום לך פדנה ארם וקח לך משם אשה', הבין יעקב באותו צויו תחת לשון 'אשה' - ענין נסתר, והוא שהתורה נמשלה לאשה, ועל כל השתדל בנסתר תחלה והלך לשמש בבית עבר י"ד שנה, אחר כך עבד יעקב בנשייו י"ד שנה, ונמצא שלמד י"ד שנים ועבד י"ד שנים, חצי כנגד חצי בשוה. ביום טוב גם כן איתא, חלקהו 'חציו לה' וחציו לכם'. שבאמת צריך להיות כולו או רובו בקדושה, ועל כל פנים חציו, ואיתא 'מחצה על מחצה קרוב'."

להודוּא
 חידושים וחידודים על הלימוד השבועי

"אי ממשכי הני חזי להני, ואי ממשכי הני חזי להני"
 הגמ' בסוגיין (ע"ב ע"ב) הביאה את דברי הברייתא: "תניא רבי נתן אומר, מניין שכל ישראל יוצאין בפסח אחד, תלמוד לומר: 'ושחטו אתו כל קהל עדת ישראל בין הערבים', וכי כל הקהל שוחטין, והלא אין שוחט אלא אחד, אלא מלמד שכל ישראל יוצאין בפסח אחד". ומדברי ברייתא זו רצתה הגמ' להוכיח שרבי נתן סובר שאכילת הפסח אינה מעכבת. והגמ' מפריכה זאת: "דילמא שאני התם, דאי ממשכי הני - חזי להני ואי ממשכי הני - חזי להני".
 הנה, בשו"ת מהרש"ם (ח"ה ס"ה מו) מובא מה שנשאל המהרש"ם מבערזאן זצ"ל מפי הגאון רבי יעקב קאהל זצ"ל - ראב"ד בילקאמין, "במה שנהגו זה כמה שנים בקהלתכם, ששוכרים עבדים על כל השנה שידליק בכל יום שבת קודש באשמורת הבוקר בהבית המדרש הרבה נרות, וכמה אנשים מתאספים שמה ואומרים תהלים וכדומה. ועתה קמו איזו אנשים ומפקקים בדבר, שהרי מבואר באו"ח (ס"ה רע"ו) דבר שהגוף נהנה, אפילו ב'קצץ' (=היינו שמקבל שכר קצוב) אסור, ובפרט שהנר של ישראל, והרב השואל צידד להתייר בזה מכמה טעמים, אלא שציוה שידליקו נר אחד מערב שבת, וכיון שיש נר אחד כשר - שוב יהא מותר להשתמש ולהניח גם מאורם של שאר הנרות שהנכרי הדליק.
 וכותב על כך המהרש"ם, כי "בשו"ת 'השיב משה' (א"ח ס"ה י) נדפס בזה תשובה מנכוד, והאריך בזה לצדד להקל, והביא שם ג"כ הטעם כמו שכתב רום מעלתו, דכיון דיש נר אחד שמדליק לצרכו, או נר תמיד, שוב מותר להשתמש וללמוד גם אצל שאר הנרות, והעיד שכן נהגו כמה גדולים וצדיקים במנהג זה, עיי"ש. והן אמת שלענ"ד יש לפקפק בזה, שהרי עיקר הטעם בזה מבואר בספר התרומות ושאר פוסקים, משום דגם אצל נר האחד יכול להשתמש, והוי רק תוספת הנאה ושרי, אבל בנידון דידן, שידוע שאי אפשר בשום אופן שילמדו כל הקהל בביהמ"ד גדול לאור של נר אחד, והעומדים מרחוק לא יוכלו לעיין כלל בספר, א"כ שוב הוי הנאה ממש ואסור. אמנם, שוב כותב לאחר מכן, כי 'אמנם, לענ"ד יש לצדד, כיון דלכל אחד בפני עצמו ראוי לו להשתמש לאור הנר שהדליק העבדים לצרכו, אף דלכולם ביחד אינו ראוי, מכל מקום הוי לגבי כל אחד הנאות שאר הנרות רק תוספת הנאה בעלמא!".
 ומביא ראיה לכך ממה שאמרו בסוגיין, ש"דילמא שאני התם, דאי ממשכי הני - חזי להני ואי ממשכי הני - חזי להני", וזאת "אף על גב דלכולם יחד לא אפשר, מכל מקום מיקרי על כל פנים 'ראוי לאכילה', דהי מינייהו מפקית, עיי"ש. והכי נמי בזה, הרי אפשר לכל אחד להתקרב בפני עצמו לגבי הנר וללמוד לאורו, ושוב הוי שאר הנרות רק סיוע ותוספת הנאה לגבי כל אחד..."

שטיבל דחסידי בעלזא בעיר חיפה

הגבאים: ידידנו הגבאים החשובים הרב משה פויגל שליט"א והרב חיים אליעזר מנדל שליט"א, הפועלים גדולות ונצורות למען הרחבת גבולות לומדי "אהבת תורה" בעיר חיפה.
מספר הלומדים: 45 מאנשי שלומינו דרי העיר חיפה, לומדים ומשתתפים במסגרת "אהבת תורה".
מספר הנבחנים במבחן האחרון: למעלה מ-20 לומדים נבחרים מדי חודש על הלימוד החודשי.
מספר ה'חברותות' ב'שטיבל': בין כותלי בית המדרש המפואר דחסידי בעלזא בעיר חיפה ישנם כ-22 זוגות של חברותות, אשר בכל יום ויום לומדים וחוזרים את הלימוד היומי של "אהבת תורה".
פעילות מיוחדת: אך לפני שבועות אחדים נערכה נסיעה רבתי של כלל לומדי "אהבת תורה" בחיפה אל אתרא קדישא מירון, שם התכנסו יחדיו - אחד תפילה נרגשת על ציון קודשו של התנא האלוקי רבי שמעון בן יוחאי - לסעודה ערוכה כיד המלך, במהלכו התקיים פאנל מיוחד ורב-שיח אודות מסגרת הלימוד של "אהבת תורה", כאשר לכל אחד ואחד מהלומדים ניתנה האפשרות להעלות את הגיגים ורעיונות, עצות ומחשבות בנוגע לסדר הלימוד של "אהבת תורה", כאשר הכל יוצאים מתוך תחושה מרוממת ונעלה, ועם 'כלי עבודה' מועילים ונחוצים לקראת המשך לימוד מסכת פסחים. כמו כן האזינו הלומדים בקשב רב לדרשתו הנלהבת של המחנך הרב ישראל שטרן שליט"א מחיפה, שריתק את הלומדים בדבריו המחכימים.



להתוודע ולהגלות

נתונים מעניינים על פעילות חברת "אהבת תורה" בשטיבלעך דחסידי בעלזא ברחבי תבל

לְסַפֵּר

סיפור שבועי במעלות התורה, אהבתה ושקידתה

ובְחַנּוּנֵי נָא בְּזֹאת

לקראת המבחן במסגרת "אהבת תורה" שיערך א"ה ביום ראשון הקרוב, נביא בזה את תיאורו של הגאון הצדיק רבי **שאוּל בראַך זצ"ל** – אבד"ק קאשוי, אשר יומא דהילולא דיליה חל זה עתה, בכ"ו בשבט – על אודות הבחינה שבחנו רבו הגה"ק **המהר"ם שיק זצ"ל** כאשר למד אצלו בשיבה בחוסט בשנות בחרותו, כאשר מתיאור זה ניתן ללמוד עד היכן יכולים להגיע באמצעות לימוד ברור וחזרות חוזרות ונשנות, כאשר באמצעות כך ניתן לבוא לידי שליטה מלאה וידיעה ברורה בלימוד התורה.

וכה מובא בספר "שאוּל בחיר ה'", מפי הגה"צ רבי שאוּל זצ"ל:

"הנוהג בשיבת המהר"ם שיק היה, שהבחורים הצעירים שלא למדו בעצמם את השיעורים והיו נזקקים ללמוד אצל בחורים גדולים מהם, לא עמדו לבחינות אצל הרבי על כל השיעורים שנלמדו בשיבה. בחורים אלו נבחנו רק בשני השיעורים של לימוד גמרא תוס', האחד שהיה נקרא 'שיעור פשוט' שלמדו גמרא תוס' עם מהרש"א, מהרש"ל, מהר"ם, רא"ש ור"ן. שיעור זה נבחן כל שבוע. השיעור השני היה נקרא 'שיעור עיון', דהיינו שלמדו סוגיא עם הרבה ראשונים אחרונים ושו"ע. שיעור זה נבחן כל חמש שש שבועות. נוסף על שני שיעורים אלו למדו ובחנו כל שבוע עוד שני שיעורים – שולחן ערוך אורח חיים ושו"ע יורה דעה, כאשר הרבי בעצמו בחן כל שיעורים אלו. אולם, התלמידים הצעירים כנ"ל, לא נבחנו בשני הלימודים של שו"ע. ואני, למרות שלא עמדתי לבחינות בשו"ע, למדתי לבדי את כל השיעורים ועוד יותר, ונוסף על שיעורים אלו למדתי עוד כמה מסכתות. למדתי כל הזמן בהתמדה גדולה מאד. חברי בכלל לא ראו אותי לומד, כי מצאתי לי מקום מוסתר על יד חדרי בחצר בדיר העצים,

שם קבעתי לי מקום קטן ולמדתי בלי הפרעות משעות הקטנות בעלות השחר עד זמן תפלת מנחה.

בסוף הקיץ, בחודש אלול, התקיימו שוב בחינות. היו אלו הבחינות הגדולות על כל מה שנלמד בשיבה במשך כל זמן הקיץ. והנה, כאשר התקיימה הבחינה על שו"ע יו"ד, בה כמובן לא הורשתי להשתתף, הייתי בכל זאת נוכח בבית המדרש, כיון שעז היה רצוני לראות מקרוב את התנהלות הבחינה על ידי מורי ורבי המהר"ם שיק זי"ע.

והנה אני שומע את רבינו פותח ושואל בקול: 'מי מהבחורים מוכן להיבחן על דיני ספק ספיקא מסימן ק"י ביורה דעה, ולומר בעל פה את שלושים ושש הכללים של הש"ך?'. לשמע השאלה, קמתי ממקומי והתקרבותי – יחד עם עוד כמה בחורים – אל הרבי, ואמרתי שגם אני מוכן להיבחן על כך. היות והייתי נמוך קומה, לא ראה אותי הרבי כלל, אך הוא הכיר את קולי והבין שאני הוא הדובר. שאלני הרבי אפוא: 'שאוּל, האם גם אתה למדת שו"ע יו"ד?'. משהשבתי בחיוב, חזר ושאל הרבי: 'ומי לימד אותך לימוד זה?'. 'למדתי בעצמי' עניתי ואמרתי. 'ואתה מוכן להיבחן על ספק ספיקא?'. שאל הרבי. משקיבל את תשובתי פקד הרבי להביא לפניו כסא, וצוה עלי לעמוד על הכסא מולו. עליתי על הכסא והתחלתי לומר בקול רם את הל"ו כללים של הש"ך, בלי כל טעות וגמגום, והלואי שאדע אותם גם היום כמו אז...".

עד כאן ממה שתיאר הגה"צ רבי שאוּל זצ"ל.

ומביא שם עוד, שבסיום הבחינה יצא המהר"ם שיק מהתפעלות משליטתו המלאה של תלמידו הצעיר בדינים סבוכים אלו של 'ספק ספיקא', עד שמרוב חיבה העניק לו צביטה בפניו, כאשר כלל תלמידי השיבה עומדים משתאים מסביב, אחר שמאורע שכזה היה נדיר ביותר בשיבת חוסט, כאשר אך אחת לשלושים שנה עשה המהר"ם שיק כזאת, שהעניק צביטה של חיבה לתלמיד...

סוד ההצלחה...

הידעת מהו הסוד של ההצלחה הכבירה לה זוכים לומדי 'אהבת תורה', כאשר הם מצליחים לדעת ולזכור את תלמודם בראוי לאורך זמן?

קביעות **+** עקביות

לימוד קבוע ותדיר מדי יום ביומו וחזרה תמידית על הלימוד

השתתפות במבחן החודשי ברצף, מדי חודש בחודש

= הצלחה, סיפוק וידיעת התורה!

רצה גם אתה להיות חלק מזה? עדיין לא מאוחר! הבחינה על דפים ע-ע שתקיים ביום א' פרשת תרומה הבע"ט

לְבָרַךְ לְעֵלְיָה וּלְקַלָּם

ארגון דורותינו העולמי

סימן טוב ומזל טוב

ברכת שמים מעל תחול על ראש יידינו החשוב והנעלה, איש חי ורב פעלים לתורה והסידות. כהן שדעתו יפה, מתמסר כל סילו למען הצלחת ושגשוג ארגון "דורותינו" עד אין שיעור. נודע לתהילה בפעליו הבורחים. ה"ה

הרה"ח ר' אהרן כהן שליט"א

מנהל ארגון "דורותינו" בעוז ותעוזמות

להגל שמחת לידת הבן בשעה טובה ומצולחת

המברכים בהערכה רבה,

הנהלת דורותינו

ג"א מצטרף: הרב שלמה בינעט - מנהל רחמי

מזל טוב!

ברכת מזל טוב ליידינו היקר והנעלה, מחשובי לומדי "אהבת תורה"

הרה"ח ר' יהודה אלטר רומפלה שליט"א

להגל השמחה השרויה במעונו בלידת בתו במז"ט

מזל טוב!

ברכת מזל טוב ליידינו היקר והנעלה, מחשובי לומדי "אהבת תורה"

הרה"ח ר' יצחק גליק שליט"א

להגל השמחה השרויה במעונו בלידת בתו במז"ט

מזל טוב!

ברכת מזל טוב ליידינו היקר והנעלה, מחשובי לומדי "אהבת תורה" ומנבאי קבוצת קשר איתן

הרה"ח ר' ברוך זאב בראון שליט"א

להגל השמחה השרויה במעונו בלידת הבן במז"ט

מזל טוב!

ברכת מזל טוב לחברותא יידי היקר והנעלה, הרה"ח ר' ישראל שלמה דמן שליט"א

להגל השמחה השרויה במעונו בלידת בתו במז"ט

המאחל מקרב הלב החברותא

משה מרדכי מושקוביץ

מזל טוב!

ברכת מזל טוב וגדיא יאה נשגר בהוקרה מרובה אל כבוד יידינו הנעלה הלומד החשוב אשר שם לילות כימים בליבון וחזרת דפי הלימוד במסגרת "אהבת תורה", ומפוזר מהונו למען הצלחת חברותנו. אהוב ונחמד למעלה ולמטה

הרה"ח ר' אהרן כהנא שליט"א

להגל היכנס בנו הבה"ח יניק וחכים

כמר דוד ני"ו לעול תורה ומצוות